

hiilineutraalisuomi.fi

CANEMURE

LIFE17 IPC/FI/000002 LIFE-IP CANEMURE-FINLAND

Projekti on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Tämän esityksen sisältö edustaa ainoastaan CANEMURE-projektin näkemyksiä ja CINEA / Komissio ei ole vastuussa esityksen sisältämän informaation mahdollisesta käytöstä.

Päijät-Hämeen kuntien ilmastotoimia ~2021~

Lisää maakunnan hyviä käytäntöjä löydät
[vaikuttavien ratkaisujen tietopankista - Kestävyysloikka.fi](http://kestavyysloikka.fi)

Esityksen sisältö

- ▶ Esitys sisältää erilaisia ilmastotoimia, joita on kerätty keväällä 2022:
 - ▶ Kooste erilaisista Päijät-Hämeen kuntien toimenpiteistä, jotka Canemure-hankkeen aluekoordinaattori on kerännyt
 - ▶ Maakunnan Hinku-kuntien ilmoittamia top 3 ilmastotoimenpiteitä
 - ▶ Esitys ei välttämättä sisällä kaikkien kuntien toimenpiteitä
- ▶ Toimet ovat enimmäkseen konkreettisia ilmastotoimia, jotka on tehty vuonna 2021, mutta toimet voivat olla myös toimintamalleja, aiemmin tehtyjä, tai vasta suunnitteilla. Joissain kunnissa ei voitu vuonna 2021 tehdä resurssihaasteiden takia ollenkaan ilmastotoimia.
- ▶ **Tiedot perustuvat kuntien ja aluekoordinaattoreiden omiin ilmoituksiin. Suomen ympäristökeskus ei vastaa tietojen oikeellisuudesta.**

Päijät-Hämeen alueen toimia 1/2

- ▶ **2019**
 - ▶ **Lämmitys, Lahti:** Lahden Kujalan Makasiinikadun valtavan logistiikkarakennuksen modernit ja energiatehokkaat lämmitysratkaisut. Tämä kohde on toteutettu ensinnäkin säteilijöillä ja toiseksi maalämmöllä.
- ▶ **2020**
 - ▶ **Kiertotalous, Asikkala:** Asikkalan kirjaston tavaralainaamo (kuntalaisten lahjoituksista).
 - ▶ **Kiertotalous, Lahti:** Lahden kaupunki solmi kierrätyskalusteiden puitesopimuksen kolmen toimittajan kanssa
- ▶ **2021**
 - ▶ **Yhteistyö:** Kuntien ja yritysten Ilmastokumppanuus-toimintamallin toteutus maakunnallisesti
 - ▶ **Kevyt liikenne, Lahti:** Sähköiset kaupunkipyörät otettiin käyttöön Lahdessa - on jo Loikassa
 - ▶ **Sähköautoilu, Lahti:** Täyssähköiset yhteiskäyttöautot Lahdessa (4 pisteessä, mobiilisolvellus)
 - ▶ **Luonto, Lahti:** Ekologista kompensatiota pilotoitiin Lahdessa ensimmäisenä kaupunkina Suomessa
 - ▶ **Energianseuranta, Hollola:** Hollolan Tilapalvelu Oy ja Lahti Energia Oy kehittivät yhteistyössä energian- ja sisäilmaolosuhteiden seurantajärjestelmän (Energianerokas-tunnustus)
- ▶ **2022**
 - ▶ **Biokaasu, Lahti:** Lahti Energia rakentaa Hartwallille Lahteen energiantuotannon hybridiratkaisua, jonka keskeisin osa on mäskistä biokaasua tuottava uusi biokaasulaitos.
 - ▶ **Kiertotalous, Lahti:** Lahti Energian ja Lahti Aquan kiertotaloushanke: Puhdistetun jäteveden lämpö hyötykäyttöön
 - ▶ **Aurinkovoima, Lahti:** Yksi Suomen suurimmista aurinkovoimapuistoista rakennetaan Lahteen ISKUn tehtaan yhteyteen. (2,8 MW, 2500 MWh/v, -355 tCO2)
 - ▶ **Ilmastotiekartta, Heinola:** Heinolassa laaditaan ilmastotiekartta yrityksiä ja muita sidosryhmiä osallistavassa prosessissa (sisältää eri toimijoiden kanssa toteutettavia hankekokonaisuuksia)
 - ▶ **Kiertotalous, Lahti:** Fazerin kauran kuori ksylitolitehdas aloitti toimintansa 4/2022.
 - ▶ Lue lisää Kestävyysoiokassa: [Yritysesimerkki: Fazerin ksylitolitehdas – maailman ensimmäinen ksylitolitehdas, jonka raaka-aine tulee yrityksen omasta tuotannosta](#)

Päijät-Hämeen alueen toimia 2/2

▶ 2024

- ▶ **Tuulivoima, Iitti:** Päijät-Hämeen ensimmäinen teollisen mittakaavan tuulivoimapuisto rakenteilla Iitissä. 37MW Iitti, Perheniemi

▶ Muut

- ▶ **KETS:** (Mukana uusien Hinku-kuntien osalta) Kahdeksan Päijät-Hämeen kuntaa on mukana Kuntien energiatehokkuussopimuksessa KETSissä 2017-2025 - Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Padasjoki, Orimattila
- ▶ **Rakennukset, Lahti:** Lahden kaupungin / Lahden Talojen [Canemure-osahankkeen toimenpiteet](#).
- ▶ **Aurinkovoima:** Kaikissa Päijät-Hämeen kunnissa on otettu aurinkoenergiaa käyttöön julkisissa kiinteistöissä. Esim. Heinolan uuteen lukioon sekä rakenteilla olevaan Kailas-taloon asennetaan aurinkosähköpaneelit. Molemmissa rakennuksissa on maalämpöjärjestelmä.
- ▶ **Liikkuminen:** Viidellä kunnalla on voimassa tai valmisteilla kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma tai vastaava. Lisäksi vuonna 2020 valmistui maakunnallinen vähäpäästöisen liikenteen edistämisen toimenpideohjelma.

▶ Asikkala

1. Katujen, kevyen liikenteen väylien ja muiden yleisten alueiden valaistuksen uusimiseen

- ▶ "Uusilla älykkäillä led-katuvaloilla voidaan optimoida valaistuksen voimakkuuskulloisenkin tarpeen mukaa ja valaisimet itsessään kuluttavat huomattavasti vähemmän sähköä kuin aikaisemmat valaisimet. Uusien katuvalojen myötä katuvalaistuksen sähkönkulutus on tippunut noin 70% aikaisemmasta kulutuksesta."

2. Ilmastokumppanuustoiminnan käynnistäminen

- ▶ Päijät-Hämeessä meneillään oleva Ilmastokumppanuus -hanke on käynnistänyt ilmastokumppanuusmallin käyttöönoton kunnissa. Ilmastokumppanuudessa yritys tai yhdistys antaa omat ilmastositoumukset, joiden pohjalta kunta allekirjoittaa toimijan kanssa ilmastokumppanuussopimuksen. Asikkala teki kolme ensimmäistä ilmastokumppanuussopimusta vuoden 2021 lopussa.

3. Kestävät vaihtoehdot öljylle -hankkeen energianeuvonta ja tiedottaminen kuntalaisille

- ▶ Eroon öljystä -hanke oli Päijät-Hämeen liiton vetämä yhteinen hanke, jonka tavoitteena oli tiedottaa ja auttaa lämmitysmuodon valinnassa sekä energia-avustuksen hakemisessa.

▶ Kärkölä

1. Puurakenteinen liikuntahalli valmistui

- ▶ "Uusi puurakenteinen liikuntahalli valmistui, sen lämmitys tapahtuu uusiutuvalla energialla tuotetulla kaukolämmöllä."

2. Koulurakentamisen 2. vaihe on meneillään eli toisen puurakenteisen koulurakennuksen rakentaminen alkoi

3. Katuvalaistuksen elohopeapurkausvalaisimia on vaihdettu ledeihin.

Esimerkki Asikkalan Kestävyyssloikasta

Asikkalan ulkovalojen saneerausprojektissa vaihdettiin lähes 1700 älykkäästi etäohjattua valaisinta.

”Kuntalaiset voivat käydä hiihtämässä 24/7 ilman otsalamppujakin ja valot palavat vain silloin kun niille on tarvetta.”

**47%
pienempi
sähkön kulutus
edelliseen vuoteen
verrattuna**

▶ Hartola

1. Yhtenäiskoulun uudisosa

- ▶ Hartolan yhtenäiskoulun uudisosa valmistui kesällä 2021. Rakennus on energiatehokkaampi ja tilat mitoitettu paremmin kuin vanhassa osassa, jolloin koulusta aiheutuvat ilmastovaikutukset vähenevät tulevaisuudessa merkittävästi.

2. Ilmastokumppanuus

- ▶ Hartola on mukana Päijät-Hämeen liiton Ilmastokumppanuus-hankkeessa. Kunta sai kaksi yritystä mukaan Ilmastokumppaniksi: Hartolan Golf ja Rantalan Lomamökit. Yritykset ovat tehneet sitoumuksen, joilla tehdään konkreettisia ilmastotekoja.

▶ Heinola

1. Maalämpöön ja aurinkovoimaan panostaminen

- ▶ Heinolan uuteen lukioon ja Sinilähde-taloon asennettiin maalämpöjärjestelmä. Rakenteilla olevaan Kailas-taloon on tulossa maalämmön lisäksi aurinkovoimala, kuin myös lukioon. Näistä kilpailutus järjestettiin vuoden 2021 puolella. Muutenkin rakennuskannan energiatehokkuuteen on kiinnitetty huomiota.

2. EnerKey energianhallintajärjestelmän käyttöönotto

- ▶ Energiankulutuksen seuranta ja analyysi datan sekä tekoälyn avulla auttaa säästämään energiaa. Kulutuspoikkeamat ja häiriöt havaitaan nopeammin ja luodaan edellytykset kysyntäjoustolle.

3. Kävelyn ja pyöräilyn edellytysten parantaminen

- ▶ Siltakadun katusuunnitelma sekä Sukurantien ja Sammontien kevyen liikenteen väylien suunnittelu ovat konkreettisia toimia. Ylipäänsä tuetaan kestäviä liikkumisketjuja esim. parantamalla liityntäpysäköintiä.